

Dosarul nr. 2ra-1235/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul central (jud. E. Ciubotaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, E. Palanciuc, A. Malii)

ÎNCHEIERE

3 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Fiodor Istrati și Anatolie Istrati, reprezentați de avocatul Petru Bălănel

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oleg Istrati, reprezentat de avocatul Oxana Ivanov împotriva lui Fiodor Istrati și Anatolie Istrati cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie a masei succesoriale și a locului ei de deschidere și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Fiodor Istrati și Anatolie Istrati și menținută hotărârea din 12 noiembrie 2018 a Judecătoriei Orhei sediul central, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 14 iunie 2018, Oleg Istrati, reprezentat de avocatul Oxana Ivanov a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Fiodor Istrati și Anatolie Istrati cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie a masei succesoriale și a locului ei de deschidere și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 25 aprilie 2018, a depus spre examinare în procedura specială privind constatarea faptelor ce au valoarea juridică, cerere privind constatarea faptului juridic de acceptare a succesiunii și locul ei de deschidere de către el după decesul bunicii sale Maria Silivestru, decedată la XXXXX, invocând că este moștenitor testamentar, fapt confirmat prin testamentul nr. 22 din 18 noiembrie 1985 înregistrat la Primăria sat. Ghiduleni r-nul Rezina, întocmit de Maria Silivestru.

Tot atunci, a intrat tacit în dreptul său testamentar și nu renunță la moștenirea rămasă după decesul bunicii sale, considerând că este moștenitor legal.

A relatat că la 5 aprilie 2018, Anatolie Istrati și Fiodor Istrate au depus în instanța de judecată două cereri prin care au solicitat introducerea lor în calitate de copârâți în cadrul cauzei civile menționate.

Prin urmare, instanța de judecată constatând existența litigiului de drept, prin încheierea din 3 mai 2018, a dispus scoaterea cererii respective de pe rol.

A remarcat că la data deschiderii succesiunii, dânsul a acceptat succesiunea rămasă după defunct prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral compus din bunul imobil situat în sat. XXXXX r-nul XXXXX cu nr. cadastral XXXXX, unde a locuit până la atingerea majoratului, iar ulterior a administrat bunul imobil prin întreținerea lui sistematică și achitând impozitele funciare, serviciile comunale și alte necesități gospodărești.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 10, 320, 1432, 1433, 1440, 1444, 1499-1500, 1516, 1517 Cod civil, art. 5, 7, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului acceptării succesiunii de către el în baza certificatului testamentar, după decesul bunicii sale Maria Silivestru, prin intrarea în posesiune a masei succesoriale și anume, bunul imobil situat în sat. XXXXX r-nul XXXXX cu nr. cadastral XXXXX (construcție separată) și încasarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2018 a Judecătorei Orhei sediul central, a fost admisă acțiunea.

A fost constatat faptul acceptării de către Oleg Istrati a succesiunii după decesul bunicii sale Maria Silivestru, născută la XXXXX și decedată la XXXXX, prin intrarea în posesiune a averii succesoriale.

A fost constatat locul deschiderii succesiunii după decesul Mariei Silivestru – r-nul XXXXX sat. XXXXX.

Prin decizia din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Fiodor Istrati și Anatolie Istrati și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la data decesului Mariei Silivestru, Oleg Istrati avea calitatea de succesori testamentari al acesteia.

Astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță just a admis pretențiile înaintate de Oleg Istrati, iar Fiodor Istrati și Anatolie Istrati nu au invocat niciun argument admisibil și probat ce ar răsturna această constatare.

La 14 mai 2019, Fiodor Istrati și Anatolie Istrati, reprezentați de avocatul Petru Bălănel au declarat recurs împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii, precum și încasarea cheltuielilor de judecată din contul lui Oleg Istrati.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerându-le neîntemeiate și pasibile de casare, deoarece instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, incompatibilă cu standardele legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, în rezultatul aplicării eronate a normelor de drept material și procedural, precum și din cauza neelucidării circumstanțelor pricinii.

Soluția primei instanțe nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării hotărârii la care s-a ajuns, fiind o hotărâre vădit

nemotivată și lipsită de argumente certe constatate și elucidate, iar instanța de apel a analizat în mod superficial circumstanțele pricinii, concluziile sale fiind construite unilateral pe explicațiile intimatului, lipsite de probe concludente și bazate doar pe partea motivată a hotărârii primei instanțe, care la rândul său, este bazată doar pe explicațiile lui Oleg Istrati.

Cu referire la prevederile art. 1468 CPC, au obiectat că intimatul nu a prezentat probe care ar confirma intrarea în posesiune de fapt a imobilului: administrarea, asigurarea, exercitarea folosinței asupra bunurilor succesoriale, achitarea cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, plata impozitelor și alte acte ce demonstrează intenția moștenitorului de a accepta moștenirea.

Faptul că instanța de apel nu a pătruns în sensul motivelor formulate în apel în vederea verificării corectitudinii concluziilor primei instanțe, rezultă din aceea că instanța a reținut incorectă concluzia primei instanțe care a considerat temeinice argumentele lui Oleg Istrati.

Au menționat că la caz a rămas fără o analiză și apreciere corespunzătoare, fiind ignorate atragerea în proces obligatorie a notarului și autorității publice locale. Or, reieșind din specificul acțiunii în cauză, în scopul soluționării juste și complete a pricinii, respectiv și stabilirii celor invocate de părți, care după cum incontestabil se constată, cer atragerea consiliului local și a notarului în proces și pot fi elucidate doar cu consultarea poziției și audierii în acest sens.

Totodată, instanța de apel a examinat cauza în lipsa reprezentantului lor, avocatul Petru Bălănel, care la 18 februarie 2019, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a solicitat amânarea examinării cauzei datorită faptului că este deplasat peste hotarele țării, ceea ce a dus la examinarea unilaterală a cauzei, fără a da posibilitatea participării în proces.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 26 martie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 118), fiind recepționată de reprezentantul recurenților, avocatul Petru Bălănel la 1 aprilie 2019, ceea ce se atestă prin ștampila aplicată pe plicul de recepție a deciziei recurate, copia căruia este anexată la recurs (f. d. 136).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 14 mai 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Fiodor Istrati și Anatolie Istrati, reprezentați de avocatul Petru Bălănel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele

indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Fiodor Istrati și Anatolie Istrati, reprezentați de avocatul Petru Bălănel, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Este de menționat că nici argumentul invocat în recurs de către recurenți precum că instanța de apel a examinat cauza în lipsa reprezentantului lor, avocatul Petru Bălănel, care la 18 februarie 2019, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a solicitat amânarea examinării cauzei dat fiind faptul că este deplasat peste hotarele țării, nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, în conformitate cu art. 206 alin. (5) CPC, neprezentarea în ședință de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea cauzei. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța poate amâna *o singură dată* judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia.

Raportând la caz prevederile legale menționate, se constată că la 4 februarie 2019, reprezentantul recurenților, avocatul Petru Bălănel a depus deja o cerere de amânare a ședinței instanței de apel numită pentru data de 6 februarie 2019 ora 11:00, din considerentul că este implicat într-o altă ședință de judecată, demersul dat fiind admis, iar cauza amânată pentru data de 20 februarie 2019 ora 14:00, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 6 februarie 2019 (f. d. 107).

Mai mult că o altă cerere de amânare din partea avocatului Petru Bălănel pretinsă a fi depusă la 18 februarie 2019, cu anexarea probelor în acest sens la materialele cauzei lipsește.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Fiodor Istrati și Anatolie Istrati, reprezentați de avocatul Petru Bălănel urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Fiodor Istrati și Anatolie Istrati, reprezentați de avocatul Petru Bălănel împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari